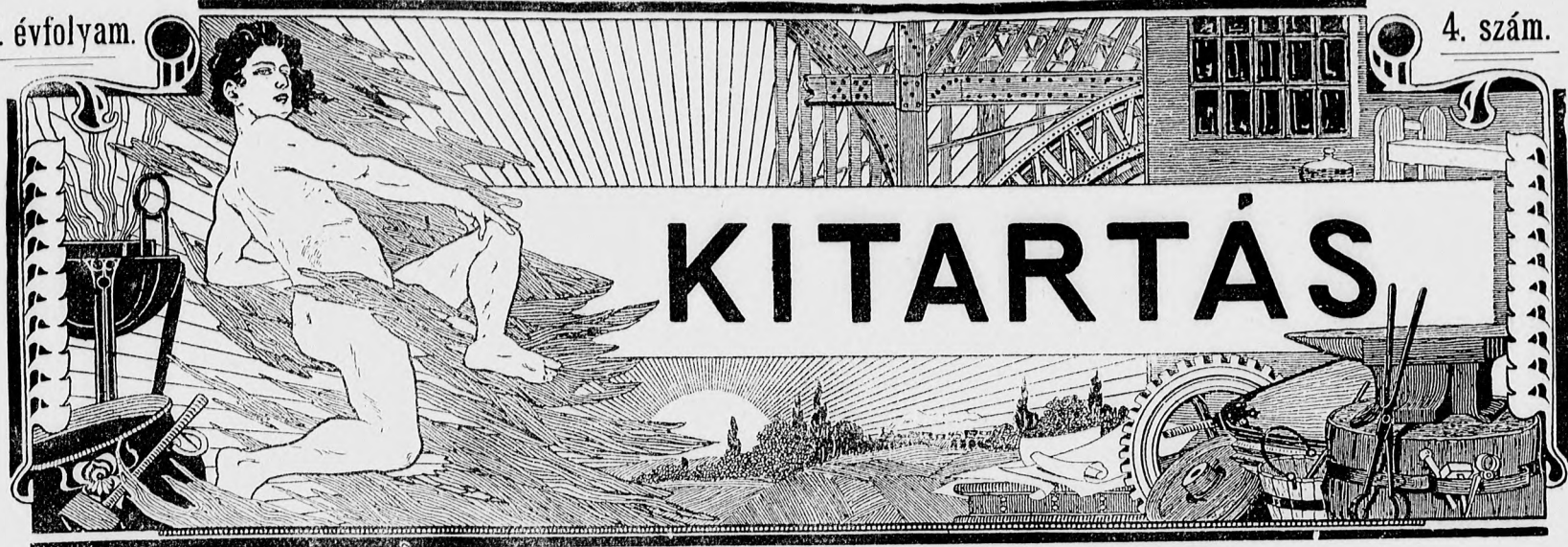

1900. január hó 28-án.

II. évfolyam.

4. szám.

Társadalmi, szépirodalmi és ismeretterjesztő hetilap.

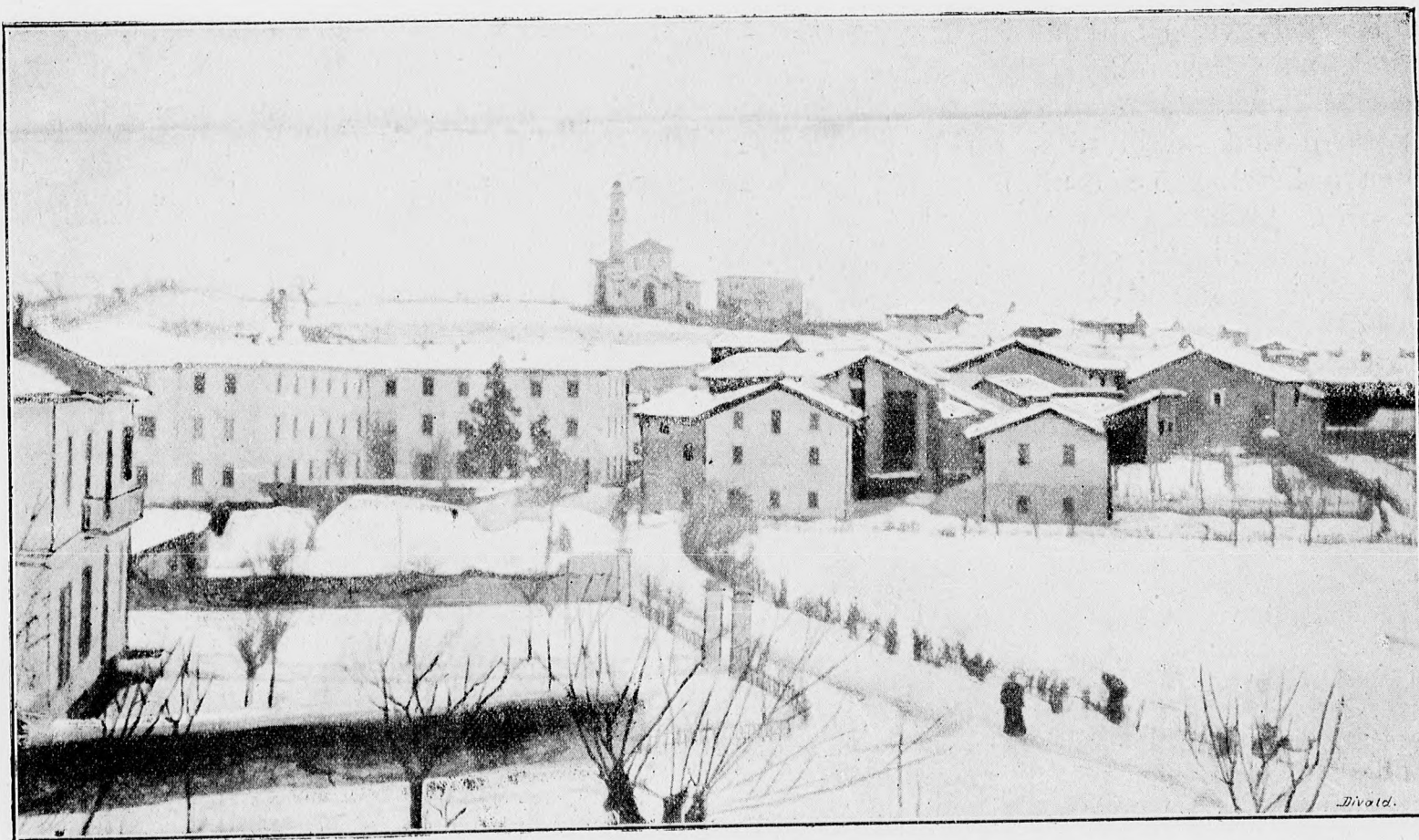
MEGJELENIK VASÁRNAPONKINT.

Előfizetési díj:
Helyben és vidéken postaküldéssel 24 korona.
Az előfizetők baleset általi halál, állandó vagy részleges munkaképtelenség esetére a *Nemzeti Baleset Biztosító Részvénytársaságnál* 2000 koronára vannak biztosítva.

Felelős szerkesztő:
benedekfalvi dr. LUBY GYULA,
köz- és váltó-ügyvéd,
a m. kir. államvasutak titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
VIII. ker., Köztemető-út 3. sz.
Telefon szám 58-61.

Téli tájkép.

Hó, hó, mindenütt hó. A háztetőket vastag hóbunda fedi; kopár, pusztá az egész világ. A fák szomorúan meresztgetik csupasz ágaikat az ég felé, nincs rajtuk virág, nincs levél, nem száll rájuk dalos madár, hogy csattogó dalával felverje a magányt. A házak ablakai nem nyílnak ki, hogy ábrándos leányfejek bujjanak ki rajtuk gyönyörködni a fakadó természetben. Pusztá, elhagyott minden. Egy-két járókelő, a kiknek épen dolguk van, megy csak nehéz léptekkel a hóborított utcákon s lépteik nyoma meg látszik a puha, hideg hóban . . . No de majd vége lesz ennek a szomorú világnak, lesz még tavasz, lesz még virág, madárdal.

De hát persze, várni kell még egy kicsit.

Olvasóinkhoz!

Azt hisszük, hogy kellemesen lesznek meglepve a „Kitartás“ olvasói új számunkkal, amelylyel ismét egy lépéssel közelebb haladtunk ama cél felé, amelyet elénk tűztünk: a „Kitartás“ tagjainak úgy anyagi, mint szellemi élete nivójának emelése felé.

Nem riadunk vissza semmiféle áldozatoktól akkor, amikor arról van szó, hogy olyan lapot adjunk olvasóink kezébe, mely ne csak kielégítse, de emelje is olvasóink szellemi nivóját. Megbővítettük lapunk tartalmát s képes lappá tettük, hogy kellemes szórakoztatóvá tegyük lapunkat minden család számára, ahol szívesen fogadják a „Kitartást“.

És ezen az uton fogunk haladni tovább is előre. Mindig arra törekedve, hogy többet adjunk tagjainknak, mint amennyit ígértünk.

Nem ígértük soha tagjainknak, hogy lapunkat megbővítjük, azt sem ígértük, hogy képeset adunk. S ime, amint helyzetünk megengedte, azonnal igyekeztünk, hogy várakozáson felül kielégítsük tagjaink igényeit.

Ugyanezt az elvet igyekszünk megvalósítani segélynyújtásainknál is. Hányan folyamodtak már hozzánk segélyért olyanok, akik balesetük természeténél fogva semmi igényt sem tarthatnak segélyre s mi mégis méltányolva a kérelmező szorult helyzetét, igyekeztünk rajtuk kisebb-nagyobb pénzsegélylyel segíteni. Ebből láthatják tagjaink, hogy fényes jövő várakozik a „Kitartás“-ra, mert nem önző, de

önfeláldozó emberek kezébe van letéve szövetkezetünk sorsa.

De többféle ujitást szándékozunk a lapot illetőleg még életbe léptetni. Nevezetesen megnyitjuk az „*Előfizetőink Postája*“ című rovatot, melyben minden előfizető, kinek valami hirdetni valója van (például el akar valamit adni, vagy venni akar valamit kéz alatt olesón, vagy állomást akar cserélni, stb.), beigtatjuk kívánságát, ha azt velünk egy levelező-lapon tudatja.

Hogy azonban szövetkezetünk vagyónát, a közvagyonát, mely minden tagé egyformán, felesleges kiadásokkal ne terheljük, a nyomdaköltségek megtérítésére az ilyen hirdetésekért a „Kitartás“ tagjai szavankint 1 krajczárt tartoznak fizetni.

Azt hisszük, ezzel is szolgálatot fogunk tenni tagjainknak.

Fogadjak tehát szívesen tagjaink hűséges házi barátokat a „*Kitartást*“ otthonukban s örvendjenek velünk azon, hogy immár annyira megerősödtünk, hogy egy ilyen magas irodalmi és művészi színvonalon álló lapot vagyunk képesek tagjaink számára előállítani.

Ez legyen a mi hallgatag válaszuk azokra az otromba rágalmakra, amelyeket a jövőjüket feltő biztosító társulatok szólnak felénk.

Előre tehát bizalommal! Mienk a jövő!

A kutya.

A czédulán, mit nekem kis unokaöcsém karácsony előtt átnyújtott, mely kívánalmait tartalmazta, több más tárgyak között egy kutya is fel volt jegyezve. Részemről hajlandó lettem volna a kis kópé kívánatát teljesíteni, de nőm az ellenzék táborába csapott át és több órán át tartó beszédben magyarázta nékem, hogy már megelégedett a két kis aranyhalacskaival. Ő semmi körülmények közt nem fogja tűrni, hogy az én állatseregletem még egy kutyával szaporodjék, mert ha még oly jól van nevelve, mégsem lehet kikerülni, hogy disznóságot ne csináljon, amellet még megdühösödhetik és végül egy kutya sok pénzbe kerül.

Az ellenvédelem, melyben felsoroltam, hogy ildomos kutya nem csinálhat disznóságot, mivel ez a zoológiával ellentétben áll, továbbá, hogy egy kutya csakis igen fontos okok miatt lesz dühös — mit nem minden embernél lehet feltételezni — és hogy egy kutyának a költsége egy ugynevezett nyári

lakosnak a költségét legkevésbé sem éri el, alig lett meghallgatva és zárjavaslatom egy kutya megvételére nézve sirással és daczolással leszavaztatott. Kitéröltem ennél fogva öcsém czédulájából a kutyát és miután különböző okoknál fogva nem akartam megmondani a valódi okot, magyaráztam neki, hogy a kis Jézuska nem foglalkozik eleven állatoknak szállításával.

A fiatal ur úgy vélekedett, hogy részemről tévedés foroghat fenn, mert ő biztosan tudja, hogy a vele egy osztályba járó Farkas Laczi mult karácsonykor egy kecskefogatot kapott.

Hosszabb kérdések után megtudtam, hogy a szerencsés fiúnak apja özvegy ember, miáltal a kecskefogat előttem teljesen indokolva volt. Öcsémet, kinek még teljesen ártatlan kedélye volt, semmi körülmények közt sem óhajtottam a házaselet titkaiba beavatni, mindazonáltal kénytelen voltam a kecskefogatra vonatkozólag, mely feltevésémmel ellentétben állott, némi megjegyzést tenni; de absolute nem jutott eszembe semmi sem, miért is haragosan ráförmedtem és a szobából kikérgettem.

Részemről ezen meghasonlást tetszése szerint magyarázhatta meg magának. A kis kópé hihetetlen ostoba arczezal lopódzott ki a szobából és úgy látszott, hogy sem az én különös eljárásom, sem a kis Jézuskának praxisa a karácsonyi ajándékok

A debreczeni pipa.

A század elején egész Európában hire volt a debreczeni pipának, melyet mindenféle formában gyártottak a régi fazekasok. Egy régi statisztikus szerint évente tizenegy millió pipa került forgalomba a debreczeni műhelyekből, ami, csak két krajczárjával számítva is egy pipát, 220.000 forint tiszta bevételt jelent. Még a harminczas-negyvenes években is harminczöt-negyvenhat önálló mester foglalkozott e kereseti iparczikk készítésével. De már két évtized múlva lassan hanyatlás állott be. A debreczeni pipa kelendősége folyton csökkent. A régi mesterek is egymás után elhaltak és ujak nem léptek helyükbe. A hetvenes évek elején csaknem egészen elvesztette jelentőségét ez a specziális és valamikor igen jövedelmező debreczeni kézműiparág. Ma már csak három pipakészítő van Debreczenben. De nemcsak a pipagyártók száma fogyott meg, a pipák alakja is kevesebb. Több, hajdan kedvelt, nagyon népszerű pipaforma és elnevezés kiment a divatból. Szily Kálmán most fáradozik azon, hogy a debreczeni pipa-ipar kiveszésnek induló emlékeit összegyűjtse és megmentse a jövendőnek. A debreczeni pipát rendszeren a Kösüszegben található agyagból gyúrták. A régi fazekas czéh ládjában állítólag még most is őrzik Mária Terézia királynő egy privilégiumát, amely megengedi a debreczeni tiszteletreméltó fazekas czéh tagjainak, hogy a Kösüszegben edények és pipák készítéséhez agyagot áshassanak. Még ma is innen bányászják 3—4 ölnyi mélységből a kiválóan alkalmas agyagot a debreczeni fazekasok és pipacsinálók, fizetvén ezek az ugynevezett pipagödörökért, körülbelül két holdnyi területért, évente egy darab körmöczi arany jogelismerési díjat. Kiss Gábor a legöregebb debreczeni pipakészítő következő érdekes adatokat mondotta el a debreczeni pipa történetéből:

Háromféle színű pipa készült Debreczenben.

elosztására nézve neki fejtörést nem okozott — mi úgy reám, mint reá nézve nagyon jó volt.

Karácsony már régen elmúlt, a farsang közeli véget ért, midőn egy szép nap kis öcsém a kocsolyázásról egy kis mopszli kutyával jött haza. »Mindent elkövettem, hogy magamról lerázhassam«, menté magát a fiu, »de hasztalan volt, csak utánam szaladt! Szabad őt megtartani?«

Habár teljesen meg voltam győződve az iránt, hogy a fiu semmit sem, vagy talán épen keveset tett arra nézve, hogy a hozzátévedt kutyától megszabadulhasson, beleegyezésemet adtam, hogy a kutyát tulajdonának tekintheti, ha először az igazi tulajdonos nem jelentkezik, másodsor, ha öcsém a mopszli fentartásáért járó költséget saját takarékszelenczéből fedezi, és harmadszor, hogy ha nagynénje beleegyezését kieszközli. Az első két feltétellel öcsém azonnal kibékült, a harmadiknak nagyon savanyu arcot csapott és úgy vélekedett, hogy a tárgyalást helyette én kezdeményezzem.

De én határozott álláspontot foglaltam el. »Kedves gyermekem, — mondám — az embernek önállónak kell lenni, nekem mopszilra szükségem nincs, hanem neked, ennél fogva neked kell a néni-vel beszélni; ha egyszer kutyára lesz szükségem, nem fogok hozzád jönni és mondani, Karcsi, eredj, beszélj érettem a néni-vel.

Vörös lett a pipa, ha szabadon égették. Fekete színt kapott, ha lefojtották az égetés alatt, vagyis mikor fazékba tették, köles pejvát (ondót) hintettek közé s betapasztva égették ki. A fehérszínű pipa készítéséhez miskolczi anyagot használnak. Régen sokkal népszerűbb, kapósabb volt a vörös pipa, mint a másféle színű. A debreczeni pipa többféle alakban és elnevezés alatt jött forgalomba. Egyikét-másikat a formájáról nevezték el; másféle pipákat híres személyekről kereszteltek el. Némely pipaalakot már egyáltalában nem, vagy csak elvétve használnak. Ilyenek a következők:

Csapó-utczai pipa, melynek kissé karcu idoma gömbölydeden megy át a nyakba. A használatból egészen kiment.

Debreczeni nagy makrapipa. Nevének eredetét az öreg Kiss Gábor se tudja. Széll Farkas királyi táblai tanácselnök vélekedése szerint *Makra* nevű emberről nevezték el, ahogy a Zsobri- és Garibaldi- s Palatinszki-pipa is kapta a nevét. Alakja bizony szerfelett hosszú, 12—18 centiméter feje van és aránytalanul kurta nyaka. A feje körül virág és vonal vagy ékmotivumokkal szokás díszíteni. Színe vörös. Özv. id. Seres Lajosné asszony találóan nevezte csaló pipának előttem. Csakugyan, ha egy ilyen pipával felszerelt dohányzó embert megkínál a másik egy pipa dohánynyal, hát ha rátölt, meg van utána dézsmálva a dohányzacskó. Ma már többnyire csak mint különlegességet árulják itt-ott, például Mendelovics Lajosnál.

Kis makra-pipa. Némileg hasonlít a csapó-utczai pipához. Csakhogy a fej átmenete a nyakba elől és oldalt erős domborodást mutat. Ilyen alaku pipát is ritkán csinálnak ma már, pedig csinos és tet-szős forma.

Zsubrik, vagy Zsobri-pipa. A híres haramiavezérről, aki állítólag nagyon kedvelte az ilyen alaku pipát. Egyszerű, egyenes sima fejjű, kecses állású pipa. Megszokott színe vörös. Néha-néha még keresik

A fiu érvelésemet felfogta, mert eltakarodott és az első szobában azon egyén hazajövetelét leste, ki reá nézve és — köztünk mondva — mindnyájunkra nézve igen mérvadó volt.

Nagy meglepetésemre gyorsan megszerezte magának a beleegyezést, hogy a kutyát megtarthatja, mit magamnak csak úgy magyarázhattam meg, hogy a dologban én legkevésbé sem látszottam érintve.

A hosszabb tanácsadást, a kutyának ápolásáról és kezeléséről természetesen türelemmel meg kellett neki hallgatnia, de ez öcsémre nézve teljesen közömbös volt, az lévén a földolog, hogy a mopszlit szabad volt megtartania.

Habár az eddigi igazság hű előadásomból kiviláglik, hogy én ezen ügyben legkevésbé sem voltam érdekelve és teljesen rezerváltan viselkedtem, sem ezt, sem azt nem mondtam, nehogy azt híreszteljék, hogy én ezt vagy azt mondtam, mégis minden neveletlenségért, gonoszságért, büntetért, melyet a mopszli — mivel nőstény volt, a gyermekek Lilinek hívták — elkövetett, bevádoltattam és rövid bacatel-eljárás után elítéltem, mint ez naplómban tett jegyzeteimből kitünik.

10. Február: Lili az első szobában illedelmetlenül viselte magát; vacsora után törvényszéki tárgyalás.

Palatinszki-pipa. Nevét egy másik szegény-legénytől kapta. Majdnem olyan, mint a csapó-utczai pipa, de nem annyira karcsu és a toroknál nem olyan nagyon gömbölyded. Színe vörös. Használatból kiment.

Gyűrűs pipa. Olyanforma, mint a Zsobri-pipa. Csakhogy a fej szögletesen hajlik át a nyakba s a nyak széles gyűrűben végződik. A nyírségi ember szereti leginkább. Egyébként többnyire vörös színű.

Huzogatott pipa. Majdnem olyan, mint a Zsobri-pipa. Csakhogy a feje körül rovátkos. Innen a neve is.

Harmadik cigány-pipa. Miért harmadik, nem tudtam kinyomozni. Cigány-pipa, mert leginkább cigányok használják. A feje három gyűrűs vagy huzogatott pipánál is hosszabb. Színe mindenesetre piros.

Debreczeni nagykarimás. A feje felül vastag, jókora széleskarima veszi körül, alul keskeny. Rendesen fekete színű, de van veres és fehér is. Ma is divatos.

Tányéros pipa. Feje és nyaka csipkézett tányérrá alakul, melynek lapját a készítő izlése kiczifrázza. A két tányér a pipa belső oldalán össze van forrasztva. Mint specialitás kerül forgalomba.

Tarajos pipa. Ez is mint specialitás érdemel figyelmet és felemlítést. A diszitett tarajt a fejnek a nyakba való átmeneténél alkalmazzák.

Több más alaku és nevű pipát ismernek még a debreczeni pipacsinalók, annak egy része már divatját multa, más része ma is kapós. Ilyenek: Juh-terits-pipa, rózsás pipa, Garibaldi-pipa, kisebb cigány-pipa, vékony, vagy szűk pipa, laposfenekű, vagy nyolczszegletű pipa.

A Temesvári Máv. Altiszti Kör 1900. évi február hó 10-én a józsefvárosi »Arany oroslán« szálloda összes helyiségeiben az ujonnan felállított könyvtára javára *zártkörű táncvigalmat* rendez. A mulatság kezdete este 8 órakor. A rendező-bizottság névsora a következő: Kőszegi Simon vig. biz. elnök, Kunhegyi Gusztáv, Péntek Endre, Tasz Miklós, Gömör József, Reményi József, Horesnyi András, Lévai Keresztély, Kózsá Rezső, Nádas Adolf, Kratky Ferencz, Márki Gergely, Schmidt István, László Ágoston, Gajzágó János, Ormos József, Szántó Ignác, Jászai János, Juhász Mátyás, Ladányi Antal, Szentiványi Miklós, Marosi János, Váradi Károly, Parlagi Pál, Boldizsár Lajos, Rózsa Lajos zenerendező, Nagy Gyula, Menczer Izsó táncrendezők.

Gyógyszerész kisasszony. Gyógyszertáros kisasszony is van már és pedig Görögországban. Penagiotidon Polysania a neve a leleményes nőnek, ki új utat nyitott a nőemancipáció terén, megszerezte ugyanis a gyógyszerészeti diplomát. A kisasszony először filológiát és orvostudományt tanult, majd a farmakopiát kedvelte meg s szorgalmasan tanulmányozta. Jelenleg virágzó patikája van Athénben.

Elfelejtett rendjelek. Érdekes leletre akadtak a minap a szegedi városházán. A polgármesteri jegyzői hivatalban van egy régi íróasztal, melyen a féltév előtt felfüggesztett tanácsjegyző dolgozott. Ennek a hosszukás asztalkának a legalsó fiókjában találtak egy csomó érdemrendet, amiket elhalt érdemes férfiak hozzátartozói visszaküldtek a polgármesteri hivatalnak, ahonnan a belügyminiszterium utján minden egyes esetben föl kellett volna küldeni azokat a kabinetirodának. Nyolcz-tíz év alatt

Ő: Van tudomásod, hogy Lili ma mit cselekedett?

Én: Nincs sejtelmem.

Ő: A szép szőnyeg az előszobában el van rontva.

Én: Ugy?

Ő: Ne légy oly közömbös, mintha a dolog téged nem érintene; mert a tulajdonképeni vétkes mégis csak te vagy!

Én: Én?

Ő: Igenis, ha még oly bámulatosan nézel is reám.

Én: De bocsáss meg, én sem bűt, sem bāt nem mondtam, midőn a mopszli birtokába vételéről volt szó; én Karcsit egyszerűen hozzád utaltam.

Ő: Tagadni akarod, hogy titokban agitáltál amellet, hogy a mopszli megmaradjon, engemet nem fogsz ámitani, mert nagyon jól ismerlek. Igen jól tudod, hogy én a kutyákat ki sem állhatom, daczára annak, vagy éppen azért követtél el mindent a kutya megmaradása érdekében. Tudd meg, a szőnyeg a te költségeden lesz ujitva.

Én: Miért? Nekem nincs kutyám!

Ő: De igen, inkább a te kutyád, mint Karcsié. Végeredmény 5 méter futószőnyeg a 85 krajczár, a bemutatott számla szerint való megfizetése.

Február 13-án. Lili a ház pitvar-falát bepiszkolta; hosszabb tárgyalás.

Ő: Lilit egyszer derekasan meg kellene verned.

Én: Hisz Lili engemet nem bántott.

Ő: De Lili veszélyezteteti házban való maradásunkat. Hallottad volna csak, hogy minő kedvetlenül nyilatkozott a házmester felőlünk.

Én: Szabad azt megtudni?

Ő: Nem szolid lakóknak nevezett. Soha 10 óra után haza nem jövünk, mi arra hagy következtetni, hogy finanziaális helyzetünk igen szomorú lehet, mindazonáltal kutyát tartunk, mely a legszemtelenebb módon viselkedik. Kénytelen lesz a háziurnak jelentést tenni e hallatlan botrány felől, mely méltó volna, hogy az országházban interpellálás tárgyává tétetnék.

Én: A házmester bolond; várd be nyugodtan a háziurhoz teendő interpellációt és följelentést. Mielőtt kutyánk volt, akkor sem volt a ház pitvara a tisztaság mintája. Bizonyítsa be a házmester, hogy a mi Lilink. . . .

Ő: Ne mond a mi Lilink.

Én: . . . Hogy a Lili volt-e a gonosztevő, vagy pedig a diák kutyája a harmadik emeletről.

Ő: Gondold csak meg, a diák mindig éjfél után jön haza, ennél fogva jó lakó, mi mindenesetre a háziur fekete könyvébe jövünk.

elhunyt férfiak érdemrendjeit találták meg itt elfelejtve egy rakáson. Összesen tizenegy darabot. A legtöbb Ferencz József-rendjel. Van köztük olyan is egy, amelynek néhai viselője tizenkét év előtt hunyt el. Az egykor oly kedves drágaságok, melyek büszkén csillogtak érdemviselőjük mellén, porosan heverték a fiókban össze-vissza. Egyiknek a volt gazdájára sem emlékeznek, mert nincs megjelölve: melyik kié volt. Most valamennyit egyszerre kapja meg a kabinetiroda.

REGÉNY-ESARNOK.

A ki nem tudott kettőt szeretni.

Regény.

Irta Halévy J. (Folytatás.)

Midőn Bidache a sötét csigalépcsőn a szinpadra vezette őket a Porte-St.-Martin színházban, szinte megdermedtek bámulatukban, óriási nagynak tűnt föl nekik és szinte félénk tisztelettel léptek a kullisszák közé. Épen a második felvonás végére jöttek s néma elragadtatással látták, a felhők közt lebegő és virágkelyhekből emelkedő szép tündéreket bengali tűz világításában. A vörös függöny lassan, lassan leereszkedett és beburkolta a gyönyörű varázsképet.

Criquette magánkívül volt, midőn az első bengali fény fellobbant, megragadta Paszkal kezét és körmei mélyen bevágtak husába! Paszkal nem érzett semmit nagy izalmában, csak másnap reggel mutatta meg Criquettenek »karmainak« nyomait.

Most birái elé vezették Criquettet, kiknek sziveit az első pillantásra megnyerte. Volt valami rajta, a mi rögtön feltűnt: tekintetének tüze és okossága. — »Neked nincs arczod, csak szemed!« — mondta

Én: Jól van, ha neked megnyugtatód fog szolgálni, én is a mai naptól fogva mindig éjfélt után jövök haza.

Erre nőm nem felelt semmit, hanem két napon át duzzogott.

Február 18. Karcsi Lilit a szánkóba akarta fogni, utóbbi vonakodott, Karcsi erőszakoskodván, az ujját megharapta.

Ő: Gondolod, hogy veszett?

Én: Bizonyosan.

Ő: Az Istenért, akkor mindjárt ki kell irtani.

Én: A Karcsit?

Ő: A Lilit értem; Karcsi csak nem veszett.

Én: Karcsi minden bizonyára veszett, mert ellenkezőleg ily kis mopszlit nem fogott volna be a szánkóba.

Ő: E vad állatot a házból ki kell űzni, halálos félelmet állok ki. Te hoztad, neked kell eltávolítanod.

Én: Én hoztam?

Ő: Igen te!

Én: Jól van, nem kívánok ezen tárgyról felett tovább vitatkozni.

Másnap igyekeztem valakit keresni, ki hajlandó lett volna egy nőstény mopszlit ajándékképen

neki egyszer Paszkal, és abban igaza volt. Criquette szépsége szemében rejlett, abban a sugárzó, szeretetteljes szemekben, melyek ajkaival beszéltek és mosolyogtak és az egész arcznak szellemet és kifejezést adtak.

— Hát akarsz a szinpadon játszani, kis leány? — kérdezte az igazgató.

— Oh igen — igen szívesen! — Hangja reszketett s még mindig szorongatta Paszkal kezét.

— Már most is félsz?

— Oh nem azért — csak hogy olyan szép volt — olyan nagyon szép! . . .

Az igazgató a szerzőkhöz fordult: — Leme gyünk a kisebb társalgóba s azonnal próbát teszünk vele, hadd lássuk: lesz-e valami belőle.

Néhány percz múlva valamennyi színész a kis társalgóba gyűlt, még Rozita kisasasszony, a darab divája is megjelent ott, bő vidrabőr palástot vetett szinpadi jelmezére, a kíváncsiság hozta ide.

— Most figyelj hát, — szolt az igazgató Criquettehez fordulva, — megmagyarázom neked a jelenetet — csak egy tételt kell mondanod — de azt nagyon jól és helyesen mondd el, azon kívül mindenfélet mimikailag kell kifejezned — azt nem érted, ugy-e? majd megmagyarázom. Te egy gazdag, hatalmas király leánya vagy. Neved princzesz Kolibri. Fényes kísérettel, mely katonaságból és főurakból áll, jössz a szinpadra. — Szép aranyos ruha van rajtad, fejedén korona és bársony palást hosszú uszálylyal, melyet két kis néger utánad hord. Kiszállsz hintódból, melybe négy fehér kis ló van fogva, egyedül te ülsz benne. Büszkén, fejedelmi magatartással szállsz ki. Érted?

— Igen, igazgató ur. — Csak mondja tovább!

— A színen egy sor előkelő ur áll, kik mélyen meghajtják magokat, — te csókra nyujtod kezedet, — de csak ujjaid hegyét, — aztán büszkén elhaladsz előttük, minél előkelőbben nézesz ki, annál jobb. — Öt-hat lépésnyire megállsz a lámpák előtt és ekkor

elfogadni. Nem találtam senkit. Az ujságban hirdettem, hogy egy kutya elkallódott, mely itt meg ott átvehető.

Nem jött senki a mopszliért. Lementem az utcára, megfogtam az első napszámost azon meghagyással, hogy délben jöjjön lakásomra és reklamálja a mopszlit, mint tulajdonát, fáradságáért 6 koronát igérvén.

A napszámos, mint megbeszélve lőn, megjelent, a mopszlit átvette és alattomban az általam ígért összeget is. Könnyebben lélegzettem fel, mint valaki, kinek szivéről hat malom kő esett le. A civódás tárgya eltávolított, most már békeség és megelégedés fog a házban uralkodni.

De a férj tervez, az asszony végez. Midőn este haza jöttem, a jobb (?) feletem könyezve találtam »Az Isten szerelméért, mi történt kedvesem?« kérdém megijedve.

Az asszony könnyekkel elárasztott arczát ugyan vasalt ingelómre hajtá és ezt zokogta: »Fogalmad sincs, mennyire nélkülözöm Lilit, azt a gyönyörű kis állatot, oly kedves, szép kis izé volt.«

Kezemet fejem fölött összecsapva, a legjobb akarat mellett sem találtam szavakat.

egy vörös ruhába öltözött ur így szól hozzád: »Fenség, itt a királyfi, fenséged jegyese.« Te végig nézed a királyfit, — ez a kicsi emberke az, ki balfelől áll. — Nem valami szép vörös hajával, papagály orrával és pupos hátával, — hát végig nézed és kiáltasz: — »Abból nem lesz semmi! Förtelmes csunya! Nekem nem kell ez a bohócz!«

— Ez az egész — folytatta az igazgató. — Nem felejtet el a mondókádat? Avagy fölirjam neked?

— Nem szükséges, én nem felejttem el. — Lassan és halkkal mondá magában: »Abból nem lesz semmi! — Förtelmes csunya! — Nekem nem kell ez a bohócz!«

Aztán az igazgatóhoz fordult: — Most már tudom a mondókámat. Mit tegyek még azon kívül?

— Még egy van hátra. A mondókát, — hogy nagyobb hatása legyen — azzal fejezed be, hogy

fakadtak. A hosszú orr valóban remekmű volt, bármilyen nagy művésznő jobban nem játszhatott volna. A szerzők el voltak ragadtatva és az igazgató mondta:

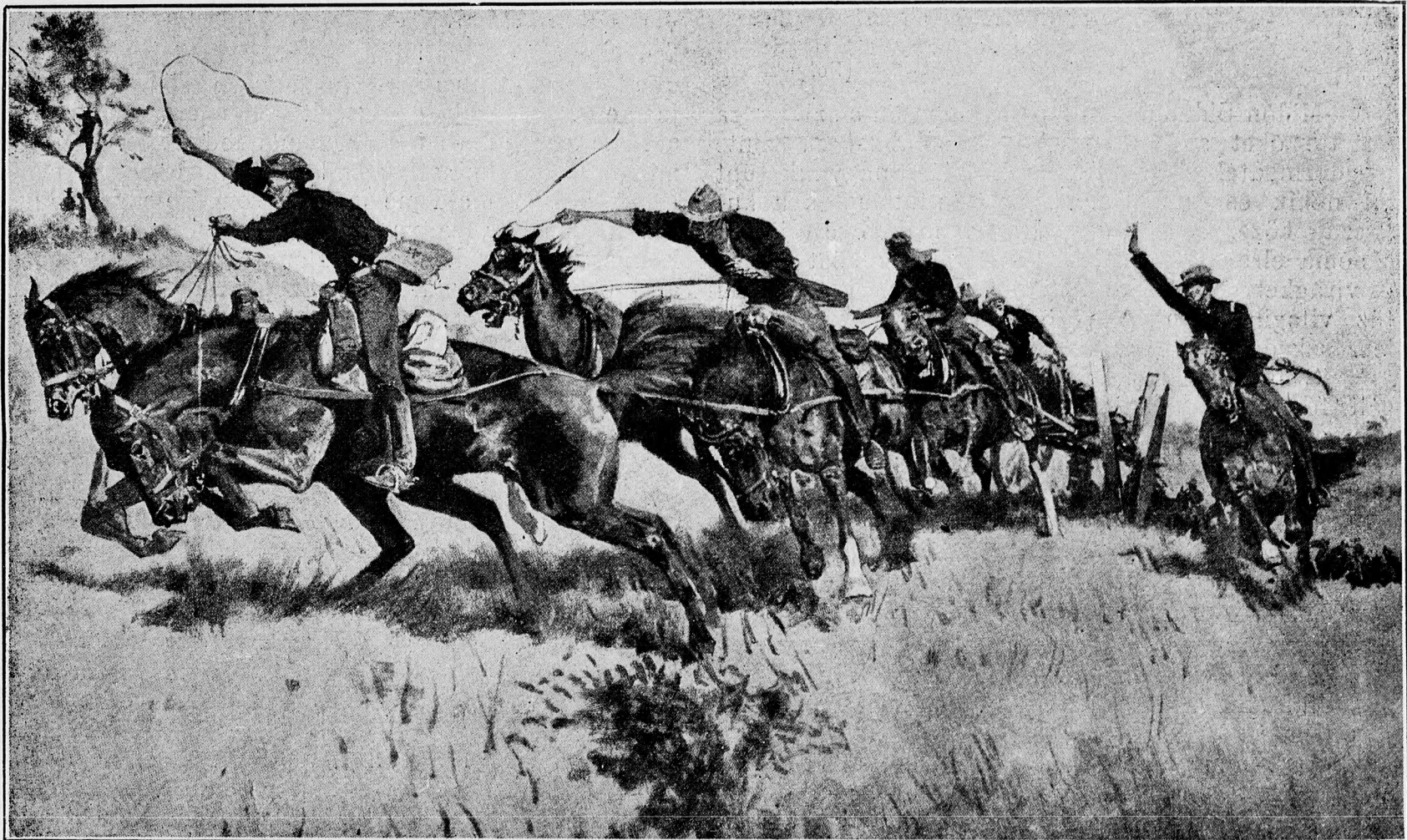
— Most majd a színpadon fogjuk ismételni a jelenetet, légy azon, hogy megint olyan pompásan sikerüljön.

— Te kedves kis leány vagy, — mondá az első szerelmes, Rozita kisasszony. — Jőjj el azután öltöző szobámba, adok neked bonbon t.

Criquette később a színpadon ismételte a jelenetet, biborpalástban, fején koronával, épen olyan jól, úgy, hogy mind el voltak ragadtatva és az összes színházi személyzet körülfogta és szerencsét kívánt neki.

— Ne feledkezzél meg a cukorkáról, — mondá Rozita.

— Nem felejttem el.

Rossz út.

hosszu orrot mutatsz a királyfinak, — bizonyára tudod, mi az a hosszú orr?

— Szolgálatára, igazgató ur.

— Tehát hosszú orrot mutatsz a királyfinak, egész bátran és hetykén, de még sem tulságosan.

— Értem, igazgató ur, — szólt közbe Criquette egész higgadtan: hetykén, de finomul.

— Ha neked nem sikerül, akkor senkinek sem! — kiáltott az igazgató egészen elragadtatva. — Hamar, lássunk hozzá! Menj a szoba tulsó végére, ez a három ur szives lesz az udvaroncok szerepét elvállalni. Ha a hintóból kiszállsz, jobbfelől állnak — kezet nyujtasz nekik — úgy, — nagyon jól van — kiszállsz —

— Ne fáradjon kérem! Mindent megértettem!

És Criquette oly biztonsággal eljátszotta a kis jelenetet és olyan jól és komikusan mondta el a rövid beszédet, hogy a jelenlevők hangos kaczagásra

Criquette Paszkalt kereste. Vajjon meg volt-e vele elégedve? Azt akarta tudni mindenek előtt. Végre felfödözte és hozzá futott:

— Voltál benn?

— Igen.

— Jól sikerült? Mondd!

— De mennyire! Az igazgató ezt drágán megfizeti nekünk.

— Oh, ne fölötte drágán, hát ha aztán nem is akarna engem megtartani. És a színpadon játszani olyan pompás, olyan mulatságos!

— Ne félj! Dehogy nem akar. A színházban mind azt mondták: Ez a kis leány aranyat ér! — Itt az igazgató, csak bizd rám a dolgot; hadd adjon aranyat!

Az igazgató szobájába vezette a gyermekeket és így szólt Criquettehez: — Nagyon ügyesen végez-

ted a dolgodat, kicsike, s te fogod ezt a szerepet játszani. — Van még apád?

— Nincs, igazgató ur, apám már meghalt.

— Hát anyád!

— Az még él.

— De az anyja — szolt közbe Paszkal, — nem törődik ezekkel a dolgokkal; azokat rám bizza, mi ketten Criquettel már régen üzletársak vagyunk s a sütőmesterrel is magunk alkudtunk meg a fánkügyben.

— Ugy, ti ketten alkudtatok meg vele! — nevetett az igazgató, — de az anyjának kell a szerződést aláírnia.

— Oh, Brinkart mama mindent aláír. a mit akarunk, de mi sok pénzt keresünk és ha Criquetet akarja, nem kapja meg olcsón.

— Nos hát, mennyiért?

— Tíz frankon alul nem, tíz frank egy napra.

— Hát nem akarok alkudni; a míg ezt a darabot előadjuk, minden este kapjon tíz frankot.

— Akkor rendben van a dolog, igazgató ur.

— Dehogyan van rendben! Ne légy olyan hirtelen, Paszkal. Egyedül nem szerződöm — én és Paszkal nem válunk el egymástól, mindig együtt vagyunk.

— Hát akkor őt is megtartom. A második felvonásban eljátszsa a majom szerepét.

— Tíz frankot kap egy föllépésért?

— Oh nem, a majmok csak 15 sous-t kapnak.

— Én kapjak tíz frankot és ő csak 15 sous-t, az nem igazságos.

— Legyen eszed, Criquette, — csillapította Paszkal kis barátnőjét. — A majmok bizonyára csak néma szerepek.

— Ugy van.

— Hát beleegyezünk igazgató ur, Criquette mint princesz kap tíz frankot, én mint majom tizenöt sous-t.

Az igazgató tizenegy órára rendelte Criquetet anyjával a szerződés aláírására — azután próbák lesznek: aztán elbocsátotta a gyermekeket, de még egyszer visszahívta őket:

— Elfeleltem kérdezni: mi a neved?

— Brinkart Celine.

— Az nem jó szinpadi név.

— De rendesen Criquettenek hinak.

— Criquette, — az jó! Holnap a szinlapon az fog állni: »A kis Criquette.«

— A szinlapon! Én leszek a szinlapon!

És nevetve, tánczolva futott végig a folyosókon, s letette a palástot és koronát.

— Oh, szerettem volna magammal vinni az ágyba, hogy aludjak benne! — mondta.

Mikor már menőben volt, eszébe jutott, hogy egy szép, gyémánttól sugárzó hölgy ezukorkát ígért

Bál előtt.

neki. Elvezettette magát Rozita kisasszony elegáns öltözőjébe.

Rozita nem volt egyedül, egy előkelő, fekete frakkos, fehér nyakkendő ur ült a pamlagon, vállas és magas termetű volt, szőke szakállá már deresedni kezdett. Előkelő származású és természetesen nagyon gazdag orosz volt. Szavelin Andrejevics herczeg.

— Nézze csak, kedves herczeg, — kiáltott Rozita, — itt a kis csodagyermek! Csak jer, kedvesem, jer be! Itt van czukorka! Ugy, — még többet, még többet!

A mig beszélt, három nagy dobozt tett Criquette karjára, finom czukros gyümölcs volt benne.

— Ugy boszant engem, hogy ön nem láthatta, herczeg. Bámulatos volt! Az a három buta szerző nem engedte önt be a nézőterre! De az többé nem fog történni. Ki fogom kötni új szerződésben, hogy Szavelin herczegnek joga legyen minden főpróbán jelen lenni. — Pá, kis angyalom, csókolj meg. — Holnapra, holnapra!

— Most ugyan ehetünk bonbont! — mondá Criquette, mikor egyedül volt Paszkallal. Ismét gyermekek lettek. — De egyszerre elfojtott zokogást hallottak. Egy kis leány ült a lépcsőn és keservesen sirt.

— Mi bajod? Miért sorsz? kérdé Criquette.

A kicsike Criquettre nézett s még keservesebben sirt, mig szakgatottan mondta: — Sirok... mert... te elvetted... a szerepemet!

— Oh, te hát Charlotte vagy... Nem tehetek róla, hogy úgy történt. Ne neheztelj rám! Jer, s ne sirj már, Charlotte!

Charlotte felkelt és el akart szaladni, de Criquette kezénél fogta s mondta:

— Ne sirj hát! Hallod-e, az nem igazság, hogy mind az enyém legyen, a szerep és a czukorkák is. Itt van a czukorka, legyen a tied!

Azzal kezeibe nyomta mind a három dobozt és elfutott: »Jer Paszkal, jer...«

(Folytatása következik.)

ISMERETEK TÁRA.

Házassági tanfolyamok.

Érdekes új nőmozgalomról adnak hírt New-Yorkból, mely — ha komolyan veszik — sok társadalmi bajt szüntethet meg. Louisa Williams asszonynak, ki hat év óta a legboldogabb házasságban él, az a szándéka, hogy iskolákat szervez fiatal leányok számára, valóságos házassági tanfolyamokat, amelyben megtanulhatnak mindent, amit tudniok hasznos és szükséges, mire férjhez mennek. A házassági tanfolyamok nemcsak arra fognak szorítkozni, hogy a feleségjelölteket sütni, főzni, varrni és egyéb gyakorlati háziasszonyi teendőkre kiképezzék, hanem azt is megfogják ott tanulni a hölgyek, hogyan kell gyermekeket nevelni, a szépséget és egészséget ápolni és a mi a fő, hogy kell a férfiakkal bánni vagy ha úgy tetszik — elbánni. Ez utóbbi pszichológiai oktatásra fognak az amerikai házassági iskolákban legnagyobb súlyt fektetni. Williams asszonynak az a terve, hogy New-York minden kerületében állít ily iskolát. Ha megvalósul ez a terv, Amerikában nemsokára a kékharisnyáknak egy egészen új specziésével találja szemben magát a férfiak társadalma, ezek — a diplomás menyasszonyok.

Hogyan támad kopaszság?

Egyik amerikai ujság orvosi munkatársa érdekes magyarázatát adja a kopaszságnak. Az amerikai orvos ugyanis abból a föltevésből indult ki, hogy a férfiak mellkasa kevésbé hullámzik, mint a nőké, s

hogy ezért a tüdők csucsáiban a belélegzett levegő bizonyos mennyisége megreked. E levegőmaradékok ennek következtében ott tisztátalanabbá lesznek s nem teljesithetik eléggé azt a föladatukat, hogy a vért bőségesebben lássák el szénsavval. Ennek következménye az, hogy a nem eléggé fölfrissített vérben mérges anyagok maradnak vissza, melyek hatása a test legérzékenyebb részein nyilvánul. Ilyen csekély ellentállási képességgel bír a fejbőr is, különösen a szegényen táplált koponyacsont és tarkó közötti részen. A vérszegény fejbőrön azután a hajzat sem táplálkozhatik és csakhamar kihull. Ez a theoria nem is rossz, csak azt kell tisztázni, vajjon a kiindulási pontja helyes-e? Annyi bizonyos, hogy a kopaszság inkább csak a férfiaknál észlelhető. De — ugy titokban — nincsenek-e kopasz asszonyok is? Ki tudja? Még abban az esetben is, ha a férfiak tüdejében csakugyan több levegő reked meg, fönnállhat annak a lehetősége, hogy a nők is épugy elveszithetik a fejük díszét, mint a férfiak. A tüdő és a hajzat közt talán még sincs ekkora összefüggés.

Apaffy Mihályné életesszenciája.

Hogy régente milyen különös orvosságokat használtak az emberek, mutatja Apaffy Mihály erdélyi fejedelem feleségének, Bornemisza Annának a maga idejében nagyhirű életesszenciája, mely a »Gyógyszerészeti Értesítő« közlése szerint következő egykoru receptje szerint készült:

»Elsőben igen lágyan kell ecetbort venni, nem árt, ha mind az elei s mind az utolja benne lesz is; azután, azon ecetborban, két, avagy három öreg üvegekben kell tölteni. Ezeket kell beleszedni mindjárt most tavasszal: Teljes kék violát, mely a kertben szokott teremni, vagy két marékkal, ismét Pápa füvet, Porrancsolnak az virágját, Gyöngy Virágot, Fejér Liliom virágot, Hársfa virágot, kerti veres Székfűnek az virágát, ugyan veres kerti Rósát, fekete ürmöt, fehér Czipros virágot, nem árt, ha a Cziprossában leszen is benne; Virágos Majorannát, Rozmárin Virágot, avagy ha virágja nincsen az Rozmárinnyából egy keveset, Unicornis Szarvat meg kell törni, ugy kell belé vetni; egy kevés Pésma is kívántatik belé, de csak akkor, az mikor égetni akarják. Csak hánton-hányják az öreg üvegekben való égett borba; ökörfark korénak virágát is, (ezeket esztendőt által, melylyik virágzik) bekötte kell tartani, az Szájokat az verőfényen, hadd ériék. Csak ősszel szüret felé kell aztán kiegészíteni, az mennyire ember akarja. Ha két kis fazakra akar gyűjteni annyi égettborba csinállyá, ha pedig csak egyet, ahoz kell alkalmaztatni, mind az égett bort s mind az virágokat. Az mikor aztán ki akarják főzni, az kis vizvivő Fazaknak az Csőjét jól bétékerjék az ruhával, hogy az ereje ki ne menjen. A mely edényben jártatják, egy darab nádmézet tegyenek beléje, gyenge ruhát kössenek rá, azon kívül egy kis töretlen sáfránt tegyenek s egy kevés törött Pésmát, azon bocsássák által: Nem árt ha levendula virágot, Sárga Szarkaláb virágot s egy kevés Ánis magot is megtörve vetnek belé, de a kis vizvivő fazék mind csóstól onas legyen, mert ha onas nem leszen, egyébaránt rosz leszen.«

Ez volt az ugynevezett Aranyviz forma akovita (aqua vitae), melyet a fejedelemszorongó sűrűen ajánlgatott házi betegeknek, úgy látszik kielégítő eredménnyel, mert a sárga akovita híre napjainkig fentartotta magát. Ma már csak kuriózum ez a recept, melyet különösen a magyar növénynevek tesznek érdekessé.

Szugerált rövidlátás.

Érdekes jelenséget tapasztalt iskolás gyermekek-nél Peters tanár, német szemorvos. Több iskolás fiu került a kezelése alá, akiknél szüleik azt állították, hogy egyszerre rövidlátók lettek, mert egy idő óta mindent nagyon közlőrl néznek, ami előbb nem úgy volt. A látóerő vizsgálatánál a gyermekek tényleg úgy viselték magukat, mint a rövidlátók, a szemtükörrel való vizsgálat azonban negatív eredményt szolgáltatott. A tanár erre a gyermekeknek szemüveget adott, de közönséges üvegekkel, mire megint jól láttak, épügy mint a rövidlátók, ha megfelelő szemüveget kapnak. A szóban levő »rövidlátás«-nak tehát az idegrendszerben gyökerező oka volt és épen az az érdekes benne, hogy azonnal elmúlt, mihelyest a pacienseknek optikailag hatástalan üveget adtak.

A ramazan ünnep Konstantinápolyban.

A mohamedánok az ő holdévük kilencedik hónapját, a ramazant, mindenkor szigorú böjttel ünneplik meg és ezalatt minden tevékenységtől lehetőleg tartózkodnak. A kereskedelem, ipar pangásnak indul, sőt az állami ügyek is megakadnak, a török kormány még a legfontosabb diplomáciai ügyek elintézését is a következő hónapra halasztja. A ramazan megünneplésének legkiemelkedőbb mozzanata az a hódolat, melylyel a birodalom legfőbb méltóságai, élükön a szultánnal, a próféta állítólag valódi köpenye elé járulnak. Ez a hó 15-én délután történt meg. A szultán Dolma-Bagdzeből vizen a régi szerájba Sztambulba ment, míg az egész udvar és a hárem remek fogatokon Tophanen át hajtatott Sztambulba. Miután az ünnepély véget ért, a diszmenet ugyanazon az uton tért vissza a szultán rezidenciájába.

Hogyan nő a fa.

Az erdei fák gyökerének fejlődési időszakát illetőleg az irodalomban található adatok kevés meggyezést mutatnak. Ezért Petersen dán tudós tizenöt különböző fafaj gyökerét vizsgálta meg Kopenhágában és környékén. Vizsgálata folyamán azt tapasztalta, hogy a legerősebb gyökér-növekedés augusztus havában köszönt be, legnagyobb élénkségét szeptember havában éri el és részben október havában sőt még november havában is tarthat. Új gyökerek fejlesztésében télen át szünet áll be. Tavasszal rendszeren van gyökérfejlődés, de csak szórányosan, és pedig februártól júniusig terjedő időben. A legélénkebb fejlődés április és május havában van s a levelek fészése előtt bevégeződik. Júniusban és különösen júliusban az új gyökerek fejlesztése lassanként megszűnik; júliusban a fejlesztés a leggyön-

gebb. A gyökerek kambiumának fát alakító tevékenysége rendszeren később köszönt be, mint a földfeletti szervekben. Különösen áll ez idősebb fák fiatal gyökereire nézve. Ez a kambium-tevékenység inkább bele nyulik az őszbe, mint a törzseken és ágakon. A gyökerek kérgének keményítője ritkán tűnik el a tél folyamán, holott a földfeletti szervek kérgéből rendszeren eltűnik. A levelek fészése alatt a gyökér keményítője inkább igénybe van véve, mint a törzsé.

A beteg munkásokért.

A betegségből lábadozó munkások érdekében írt cikket egy német orvosi lapba dr. Buttersack. Azt ajánlja, hogy a beteg teljes egészségének helyreállítása mellett arra is törekedjék minden kórház, hogy amennyire lehet, korábbi munkaképességét is visszaszerezze. Ez pedig főképpen arra az állapotra vonatkozik, amikor a beteg tulajdonképpen már nem beteg többé, de nem is egészséges még teljesen, künn pedig tél van. A jószívű segédorvos megtanítja a szegény beteget sokszor s úgy referál a főorvosnak, hogy nem lehet még kibocsátani. A beteg pedig lassankint hozzászokik a munkátlansághoz, s amikor kellene, nem olyan ügyes, s kedve sincs a sok munkához. Ezért ajánlja, hogy a lábadozó betegeket foglalkoztatni kell a kórházakban és klinikákon, hiszen mindig akad ott olyan munka, amit úgy a férfiak, mint a nők elvégezhetnek. Ezzel egyrészt az ingyen kezelt és ápolt betegek is megtérítik a rájuk fordított költségek egy részét, másrészt pedig apránként ismét beleszoknak a kenyeret adó munkába, miközben az orvosi felügyelet megvédi őket a korai tuleröltetéstől.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Egy gyaloglónő. A sporthölgyek sorában kiváló hely illeti meg Kjeldseth Anna asszonyt, ki egy fillér nélkül négy hónap alatt gyalog tette meg az utat Tromsóból Párisba. Azt hisszük, kevés nő akad, akinek kedve volna hozzá, hogy ezt utána csinálja. A bátor asszony nemrég érkezett meg Párisba, de utközben olyan keserű tapasztalatai voltak, hogy — mint mondja — 10.000 frankért se vállalkozna rá, hogy ugyanazt az utat gyalog és pénz nélkül megtegye. Kjeldseth asszony fiatal özvegy, szabad és független, de vagyona nincs. Férje szerkesztő volt és amikor meghalt, fiatal nejére csak adósságokat hagyott. Az özvegy egy napon elhatározta, hogy lerázza magáról a norvég kisváros porát, szimpla sportöltönyt vásárolt és utra kelt. Krisztianióból Göteborgba hajón utazott, az ut többi részét azonban mindenütt gyalog tette meg. Amikor Göteborgba érkezett, csak 50 fillér volt a zsebében, mint maradványa egy kis összegnek, melyet Krisztiniában nehéz munkával keresett. Az üdv hadseregéhez fordult, de elutasították és egy pár jószívű ember adott neki annyi pénzt, hogy utazását folytathassa. Kopenhágába érve, másfél korona heti bérért szolgálonak volt kénytelen beállani. Németországon át sok bajjal járt az utazás. Hildesheimban nagyon barátságosan fogadták, de tolakodó férfiak is sokszor közeledtek hozzá, hogy alig volt képes tőlük megszabadulni. Egyszer eltévedt az erdőben és miután

másfél napig nem evett, egy cigánybandára akadt, mely megvendégelte. Ruhája, czipója a hosszú vándorlás alatt elszakadt és amikor Párisba ért, oly gyöngének érezte magát, hogy alig tudott a lábán megállni. Szerencséjére a »Figaro« egyik munkatársával akadt össze, ki segélyben részesítette. Kjeldseth asszony Párisban utiélményekről fölolvastatást tartott.

A new-yorki nők legujabb hajdisze, melyet a legelőkelőbbnek tartanak, amit e szezonban az operában látni lehet, egy ujjnyi vastagságu, ágaskodó kigyó hű hasonmása, mely, mintegy ugrásra készülve, fejét föl tartja és hasadt nyelvét nyitott torkából előre villogtatja. Különösen a szürke, arany vagy vörös hajhoz alkalmas és kiegészítése a jövő szezonban annyira modern fekete toilette-eknek. A fekete hajhoz aczélgigyók vannak; ehhez csinos fehér vagy szürke crêpetoilette-ek valók. A haját elválasztva hordják, csak jelzett puffokkal a homlokon. A kigyó a hátsó fejen levő kontyra tekerődzik s aztán a fej közepe fölött emelkedik föl. — Anyóknak való fejdisz biz' ez!

Egy olműtzi várfogoly verse. Keszi Hajdu Lajos, nyugalmazott református lelkész tanár, ki a szabadságharc után súlyos várfogságot szenvedett a hazaszeretetéért, nemrég megható sorokkal szólította fel a jelentkezésre még életben levő fogolytársait. És ezek közül többen irtak is neki, de még vár a további jelentkezőkre, azután közölni fogja az említett felszólítás eredményét. Egyben egy érdekes verset is közöl abból a nála levő kéziratos gyűjteményből, mely Barsi József fogolytársának az olműtzi várbörtönben irt verseit tartalmazza. A vers, melynek czime »Fogoly Pálnapi köszöntő«, meghatóan fejezi ki a martírságot szenvedett honfiak hazaszeretétét.

A fogoly állapota — írja levelében az öreg tiszteletes ur — bár szomorú és rémletes, mégis a börtöni közszellem, közlélek, barátság, honszeretet itt is terem olykor-olykor örömvirágokat, vidámmal cserélik fel a komor órákat. Van tehát a fogolynak is ünnepe, ünnepies cselekvénye. Ily ünnepnap a szeretet, a becsült fogolytárs névnapja. Ily alkalomra szólal meg Barsi József zengzetes lantja Szontagh Pálhoz 1850. június 25-ikén a következőkben:

Hol viszontagság van, ott van neved is, — Ne csudáld hát, hogy közöttünk vagy te is, — Átvergődtünk sok viszontagságokon — S itt feneklünk, mint a hajó zátonyon.

Zátonyon ül, habot lesve csónakunk — S addig róla nem is szabadulhatunk, — De ezért keservnek helyet nem adunk, — Noha szabad levegőt nem szivhatunk.

Szabad légről félre tehet zsarnok kéz — Meg is érzi, ki csak a jelenre néz, — De nem ur ő multunk szép emlékein — És nem ur ő jobb jövőnk reményein.

Olykor-olykor a jelennek tövisén — Örömrózsát megteremni látok én, — Ma például mily szép öröm az nekem, — Hogy poharam, Pali, rád köszönhetem.

Nevednapja, mint virág tél közepén, — Mint a forrás puszták homoktengerén — Keresgetek, mivel megköthesselek, — De szavaknál én bizony mást nem lelek.

Sem aranyom, sem ezüstöm nincs nekem, — Mindennapi nyolcz krajczár mindenem, — De szivemben van érzelmek özöne, — Gyöngyül benne hű barátság érzete.

Vágyaidnak Isten füze szárnyakat — Nem óhajthatsz sem kicsinyet, sem aljast, — Mondhatom hát, adják meg a végzetek, — Vágyaid, hogy váltig teljesedjenek.

Lásd a népek szabadsága hajnalát, — Lásd hazánkat összezuzni rabvasát, — Lásd a szabad hont virágra fejleni, — Hősei közt halld neved is zengeni.

Addig adjon munka s álom feledést, — Türelem és rokon keblek enyhülést, — Ilyen esték, mint a mai, vidulást, — Ügyünkben hit és remény vigasztalást.

Jó ügyünknek szentelem e poharat, — Jó ügyünkkel összekötve sorsodat, — Jólétedért, jólétünkért áldozom — S óhajtván, hogy magyar bort nem ihatom.

Szontagh Pál, akit a király 1887-ben a főrendiház tagjává nevezett ki, mint tudjuk, ma is él. A szabadságharc után kétévi súlyos várfogságra ítelték őt is, mivel részt vett a bécsi fölkelésben s Bemnek Bécsből való menekülését is elősegítette. Egy ideig Olműtzen raboskodott, de mielőtt kitöltötte volna a két esztendő, megkegyelmezték neki. Barsi József már évekkal ezelőtt meghalt Budapesten, a kerepesi-temetőben nyugszik.

Gyufagyártás. Franciaországban a gyufagyártás tudvalevőleg monopolium. A kormány most arra gondol, hogy lassankint gépeket honosít meg a termelés nagyobbitása czéljából. A mult évben 36 milliárd gyufát fogyasztottak, a termelés pedig csak 35 milliárd volt. Előző évben is nagyobb volt a fogyasztás, mint a termelés és az állam kénytelen volt külföldről hozatni gyufát. Érdekes, hogy a külföldön vett gyufa milliója 140 frank, a belföldön gyártott gyufa milliója pedig 175 frank, vagyis az állam jobban jár, ha vásárol, mintha gyárt gyufát. A kincstár egy-egy millió gyufán 800 frankot nyer. A mult évben eladott 36 milliárd gyufából 3 millió volt amorf, 2 millió volt viasz és egyéb luxusgyufa.

Nászut a föld körül — gyalog. Érdekes házaspár érkezik közelebb Budapestre. O'Mally György san-franciscoi virágkereskedőről és ifju feleségéről van szó, kik nászutazást tesznek most a föld körül, még pedig gyalogosan. A férj különben sportember a versenyyaloglás terén s évekkal ezelőtt használni kezdte a *világbajnok* czímet is. John Lewy Fontein azonban a maga számára akarta lefoglalni ezt a diszes czímet s nagy vitába keveredett e miatt az ellenfelével. Végre is abban egyeztek meg, hogy induljanak utnak mind a ketten s aki közülök hamarabb bejárja a világot gyalogosan, azé legyen az említett czím. Az amerikai sportlapok 75.000 dollár jutalmat tűztek ki a győztes számára. A megállapított terv szerint 1897. október hó 20-án kellett elindulniok. O'Mally azonban szerelmes lett időközben egy jávai ültetvényes leányába, akit hamarosan feleségül is vett. A fiatal asszonyt nem aggasztotta az, hogy férjének virágkörüli utra kell indulnia — elhatározta, hogy vele megy ő is. A yankeeknek annyira megtetszett a vállalkozás, hogy az asszony számára külön huszezer dollárt tűztek ki jutalmul.

arra az esetre, ha mindvégig kitart az ura mellett. A kitüzött időre utnak is indultak a versenyzők. A fiatal asszony szavának állt, követte az urát, kinek utiránya a következő: California, Colorado, Texas, Arisona, Florida, Canada; New-Yorkból hajón Angliába; ezen át gyalog. Londonból hajón Hollandiába. Innen Németországba, Ausztriába, Svájcba, Franciaországba, Olaszországba, Spanyolországba, Észak-Afrikába, Arábiába, Perzsiába, Keletindia, Kinába, Japánba; természetesen hajón, ahol gyalog nem lehet Végül hajón vissza San-Franciscoba. John Lewy Fontein utiránya ugyanez, csak hogy fordított sorrendben. A verseny feltételei szerint pénz nélkül kell megtenniök a nagy utat mindkettőjüknek, sőt az asszonynak is, ha meg akarja nyerni a huszezer dollárt. Élelmüket a maguk munkájából kell megkeresniök s e végből felolvasásokat tartanak és anziksz-kártyát árulnak utközben. Fontein már túl van az ut nehezebb felén; jelenleg Perzsiában gyalogol. O'Mally és a felesége sok nélkülözés, kaland után nemrég Hamburgba érkeztek, honnan egy napi pihenés után tovább folytatták az utjukat Ausztria és Magyarország felé. Most Bécsben vannak, mely ugyan nem esik a meghatározott utvonalba, de kíváncsiságból kitértek oda. Rövid idő múlva Budapesten lesznek.

Verkliipar nagyban. Szeged városának négy verklise van. A legelső, aki engedélyt kapott a kintorna-iparra, egy Bittó János nevezetű félkezű ember. Nagy protekciója volt. Gróf Tisza Lajos vette neki a verklit s ő adott egy-két jó szót az érdekében a rendőrségnek. Azóta még három ember kapott engedelmet, mind a háromnak van valami fogyatékosága. És mégis vagy tíz verklis zakatol a városban az utóbbi időben. Utána jártak a dolognak s kisült, hogy a négy professzionátus verklis segédverklikkel egészítette ki az üzemet. Mindenkinek volt három-négy verklije. Az egyikkel maga dolgozott, a többit pedig albérletbe adta ki naponként egy forint nyolczvan krajczárért. A kapitányság persze fölhívatta őket s megtiltotta nekik ezt a különös üzletet.

A halálbüntetés eltörlése. A francia kamara elé törvényjavaslatot terjesztettek nemrég, a nyilvános kivégzés eltörlése tárgyában. Néhány napja a szenátus asztalán is fekszik hasonló törvényjavaslat, melyet az előbbivel együtt a jövő hónapban vesznek tárgyalás alá. E törvényjavaslatok ötletéből felemlítjük most azokat az országokat, ahol a halálbüntetést már eltörölték. Ezek között van Oroszország, hol néhány politikai vétséget azonban még lehet halállal büntetni. Az Egyesült-Államok néhány országában, mint Luisiana, Michigan, Viscontin stb. szintén ismeretlen a halálbüntetés Belgiumban, Laxenburgban és Svájcban nem alkalmazzák ezt a büntetést. Németország, Olaszország és Svédország alsóházai már régen megszavazták a halálbüntetés eltörlését, de a felsőház ellenkezése megakadályozta a törvény életbe léptetését.

Flegma. A nagyságos asszony (a bonnehoz): De Miranda kisasszony, az Ákoska már egy órája ordit s maga nyugodtan olvas.

A bonne: Ó kérem, nem zavar — már hozzá szoktam.

Visszaszívás. Ur: Adtál a lónak abrakot, Miska?

Szolga: Igenis adtam.

Ur: Sokat adtál?

Szolga: Igen, kérem átossággal, sokat adtam.

Ur: Tán nem is kellett volna oly sokat adni.

Szolga: Nem is olyan sokat adtam kérem átossággal.

Ur: Kevés is elég lett volna neki.

Szolga: Nagyon keveset adtam neki.

Ur: Talán jobb lett volna, ha semmit sem adtál volna?

Szolga: Nem is adtam biz én egy szemet sem neki!

Figyelmeztetés.

Felkérjük tagjainkat, hogy a „Tagbevallási ivatek”, kellőleg kitöltve, mielőbb sziveskedjenek beküldeni, mert a küszöbön lévő szövetkezetté alakulás előmunkálataihoz sűrűn szükségesek.

Képeinkhez.

Rossz út. A nagy magyar alföldön bizony még most is akadunk ilyen átkozott rossz utra, amilyen képünkön látható. Hat ló van befogva, mégis ugyan csak neki gyürkőznek, hogy kirántsák a kocsit a sárból. Sár, sár, csülökig érő sár. Bizony nehéz dolguk van ilyenkor a fuvarosoknak, de még a szegény lovaknak is, míg egyik falutól a másikig vonszolnak egy-egy megrakott kocsit.

Bál előtt. Most van a bálidény! Fiatal asszonyok, leányok ezerféle hizelgéssel veszik körül a papát, a férjet, hogy kiszorítsanak belőle egy kis bálra, mulatságra való apró pénzt. Amint képünkön látható, a fiatal házaspár is felkészült a bálra. A szép fiatal asszony még egy utolsó pillantást vet a tükörbe, a férj pedig nógatja az asszonykát, hogy: »Gyerünk már, mert vár a kocsis és annál többre kerül, minél tovább vár. . . .

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Irlofszky József, Petrilla. Megkaptuk, tagkönyvet kiállítottuk s a kívánt címre elküldöttük, ezen címre küldjük a lapot is? Most Petrillára küldöttük. Kérjük kartársai körében szövetkezetünket terjeszteni. — *Kucsera Ferencz, S.-A.-Ujhely.* A lap pontos elküldése iránt intézkedtünk, hiányzó lapszámunkat becses címére elküldöttük. Az expediciót ellenőrizni fogjuk, ha most sem kapná rendesen, sziveskedjék bennünket egy levelező-lapon értesíteni. Szívélyesen üdvözljük. — *Zsigó György, Nagyvárad.* Köszönettel megkaptuk. A közeljövőben külön levéllel fogjuk felkeresni. Alakuló közgyűlésünkre meghívóinkat jövő hó közepén küldjük széjjel. Ugy erre, mint a pénzbeszedésre vonatkozólag fogjuk levelünkben bővebben informálni. Szívélyesen üdvözljük. — *Sereghy Pál, Hosszmező.* A tagsági bevallást kiigazítottuk. Teljesen rendben van. A lap címzése iránt megfelelően intézkedtünk. Szívélyesen üdvözlöt. — *Kaulza István, Földes.* Nagyon szívesen vártunk és várunk a jelzett időig. Cheque-lapokat mult lapunkkal küldöttünk, szívélyesen üdvözljük. — *Ifj. Tóth Ferencz, Anina.* Igen, megkaptuk, teljesen rendben van. Tudomásul vettük, köszönjük, üdvözljük. — *Szabó Miklós, Munkács.* Levelét megkaptuk. Köszönjük, most már teljesen rendben van. Szívélyesen üdvözljük. — *Kluszka Antal, Rákos-*

Keresztur. Igen, nagyon szívesen. A tagbevallás helyesen van kitöltve. Üdvözljük. Kérjük a januárra szóló illeték szíves beküldését. — **Kovács Gábor, Török-Szt.-Miklós.** Igen, megkaptuk, a napokban külön levélben válaszolunk. Szívélyesen üdvözljük. — **Szedlák Ferencz, N.-Becskegek.** Levelét megkaptuk, a czimszalagot kijavítottuk. Új beosztási helyén kérjük barátai és ismerősei körében szövetkezetünket terjeszteni. — **Kovács Lukács, Mező-Tur.** Igen, úgy a tagdíjat, mint a tagbevallást megkaptuk, teljesen rendben van. A karácsonyi számat elküldöttük. Reméljük megkapta. Szívélyesen üdvözljük. — **Nyíri Lajos, Sirató.** Igen, teljesen rendben van. Közgyűlésre meghívóinkat jövő hónap 20-ika után fogjuk széjjelküldeni, előreláthatólag márczius hó 4-ikén tartjuk. Most készítjük törzslapjainkat, szervezzük az incassót, mindkettő óriási munkát igényel. Üdvözljük. — **Gaúgli György, Budapest.** Levelező-lapját megkaptuk. Megfelelően intézkedtünk. Szívélyesen üdvözljük. — **Gondják János, Kassa.** Elküldöttük. Kérjük sürgősen kiállítani és beküldeni. Üdvözljük. — **Szabó Mátyás, Németságh.** Legutolsó lapszámunkat elküldöttük s mellékeltünk hozzá egy tagbevallást, kérjük azt kiállítani, aláírni s beküldeni. Mi is kiállítottuk volna szívesen, de a törzslapjainkat most állítjuk ki s annak mellékletét képezi, így tagjainknak kell kiállítani. Üdvözljük. — **Gál Dénes, Aranyos-Gyéres.** Megkaptuk, elkönyveltük. Teljesen rendben van, üdvözljük. — **Halász Sándor, Petrosény.** Két havi részletet megkaptuk, levelére külön levélben válaszolunk. Üdvözljük. — **Fischer Antal, Zsedölyi József, Budapest.** Levelező-lapot megkaptuk, megfelelően intézkedtünk. Szívélyesen üdvözljük. — **Hoffmann Keresztély, Bród.** A beküldött összeget megkaptuk, rendesen elkönyveltük. 1900. február hó 1-éig teljesen rendben van. Üdvözljük. — **Gruber István, Rozsnyó.** Kézhez vettük, a beküldött összeget január és február órára könyveltük el. A tagsági bevallás teljesen jól van kitöltve. Szívélyesen üdvözljük. — **Vincze József, Pécs.** Tagsági bevallást és levelet is megkaptuk. Bevallás rendben van, levelére külön levélben válaszolunk. Üdvözljük. — **Németh Simon, Magyar-Boly.** Levelét megkaptuk. Ügyében nagyon szívesen teszünk s azt hisszük eredményes lépéseket. Napokban válaszolunk, addig is szívélyesen üdvözljük. — **Lázár Dénes, Püspök-Ladány, Hollós Gyula, Budapest.** Külön levelező-lapon válaszoltunk. Üdvözljük. — **Ray Péter, Budapest.** Megkaptuk, 1900. január 31-éig teljesen rendben van, szívélyesen üdvözljük. — **Juhász József, K.-Félegyháza.** Megfelelően intézkedtünk. Czimszalagot kijavítottuk. Üdvözljük. — **Mihalovits Alajos, Budapest.** Köszönjük a szíves figyelmeztetést, tekintettel azonban arra, hogy az kizárólag a legvéresebb száju s erőszakkal dolgozó szociáldemokrata ujság, mi vele érintkezésbe nem is bocsájtkozunk, teljesen figyelmen kívül hagyjuk, szövetkezetünknek ma már nemcsak ő, de senkisé is árthat; csak a mi tekintélyünket rontaná, ha foglalkoznánk vele. Szívélyesen üdvözljük. — **Vogyeráczky József, Budapest.** Köszönjük fáradságának és buzgalmának újabb jelét; a megbeszélte új nyomtatványokat körülbelül e hó 26. vagy 27-én küldjük ki, óriási munkát s rendkívüli pontosságot igényel, nem vagyunk képesek előbb elkészíteni. Szívélyesen üdvözljük. — **Szatmáry Lajos, Doboz.** Tagsági jogait fentartjuk, hátralekért szívesen várunk, a lapot a közölt címre tovább küldjük, többire külön levélben válaszolunk, szívélyesen üdvözljük. — **Pálgut Pál, Rozsnyó.** Levelét megkaptuk, a napokban kimerítő választ adunk, szívélyesen üdvözljük. — **Szeiko János, M.-Hosszurét.** Ismert ügyében minden tőlünk telhetőt el fogunk követni, eljárásunk eredményéről rövid idő alatt értesítjük. Addig kérjük türelmét, szívélyesen üdvözljük. — **Ruscher Alfréd, Bruck.** Megkaptuk, 1899. május és december, 1900. január, február, márczius és április hónapokra könyveltük el. Szívélyesen üdvözljük.

Dax Antal, Elemér. A beküldött 4 koronát 1900. január és február órára könyveltük el. Üdvözljük. — **Rozner Jakab, Veréce.** A beküldött 8 koronát 1899. október, november, december és 1900. január hónapokra könyveltük el. Szívélyesen üdvözljük. — **Janoscsak János, Kassa.** Valószínűleg a póstán kallódott el, esetleg valaki szándékosan eldobta, mert a lapok vissza nem jöttek. Tőlünk rendben továbbítva lesznek, arról meggyőződünk. A hiányzó lapokat elküldöttük. Kérjük velünk adandó alkalommal tudatni, megérkeztek-e? Üdvözljük. — **Perényi János, Királyháza.** Szíves fáradozását köszönjük, Mészáros ur részére a beküldött 4 koronát, miután 1899. május 1-től vettük fel a közölt adatok alapján, 1899. május és 1900. január órára könyveltük el. Jövőre kérjük hasonló módon eljárni a befizetést illetően. A tagkönyvet elküldöttük. Szívélyesen üdvözljük. — **Klesz Márton, Fülek.** A hiányzó lapokat elküldöttük, mellékeltünk chequet is. Üdvözljük.

Vigyázz!

100 drb látképes levelező-lap válogatva mindenféle kivitelben

KLEIN VILMOS
látképes levelező-lapok kiadóhivatala
Budapest, Kerepesi-ut 73.

Vidéki megrendelések leggyorsabban, legpontosabban és legjutányosabban eszközöltetnek.

Papír nagyban raktára.

A »Kitartás« igen tisztelt előfizetőink, ha tagsági könyvükkel igazolják magukat 10% árengedmény.

Figyelem!

BALOGH LAJOS uri és női divatárak üzlete
Budapest, Rottenbiller-utca 1.

Ajánlja a következő divatcikkeket a legjobb és legfinomabb kivitelben a legjutányosabb árak mellett:

Fehér férfi ingek.

Sima mellel, gallér és kézelő nélkül frt 1.20, 1.50, 1.75, 2.—, 2.25,
Szegélyes ing, gallér és kézelő nélkül frt 1.30, 1.60, 1.80, 2.25, 2.40,
Ing, gallér és kézelővel frt 1.20, 1.30, 1.50, 1.75, 2.—.

Fehér ing, divatos színes mellel.

Szegélyes	1.30, 1.50, 1.75	Francia creton ingek 1.30, 1.50, 1.80
Sima mellel	1.30	Oxford legerősebb
Batizst mellel	1.60, 1.80	Füi ingek fehér vagy színes 1.—, 1.20
Francia batizst ing	1.50, 1.75, 2.25	

A felsorolt ingek nyakbőségai 35 centimétertől 48 centiméterig raktáron vannak.

Flanell ingek, vagy ugynevezett turista-ingek.

Szaten minden színben drb-ja	1.50, 1.50
Fél batizst	1.25, 1.50, 1.80
Batizst	2.—
Fél nyerselyemből	1.30, 1.50, 1.80, 2.—, 2.50
Nyerselyem	3.—, 4.—, 5.—

A »Kitartás« igen tisztelt előfizetőink, ha tagsági könyvecskéjükkel vagy annak számával magukat igazolják 10% árengedmény.

Vidéki megrendelések gyorsan, jutányosan eszközöltetnek.

NEM HULL A HAJ, NINCS TÖBBÉ KOPASZ EMBER

Szenzációt kelt a gyógyfűkivonatomból, melyet évek hosszú során át tanulmányoztam, hogy miképp lehessen meggátolni a megkopaszodást.

EXIKÁTOR

1 üveg ára 2 korona 40 fillér.

Felfedeztem és százszoros pénzzel fizetek, ha kétszeri használat után rögtön meg nem szűnik a hajhullás, korpaképződés és mindennemű fejbőrbetegség.

Kapható gyógyszerárakban és mindennemű illat- és piperecikkek-kereskedésben.

Főraktár: Török József gyógyszerháza, Király-utca 12.

Erdélyi főraktár és vezérképviselőség: GÖTH GYULA, illat- és piperecikkek-nagykereskedőnél, Gyulafehérvár, főter.

Vidéki megrendeléseket utánvétellel azonnal eszközöl:

Egyedüli készítő és szétküldési raktára **DOBÉ NÁNDOR**, uri-, női- és színházi fodrász Budapest, Nefelejts-utca 27.